

УДК 372.881.111.1

Лаврик К. А.

ВЕБІНАР ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

А Автор статті зазначає, що внутрішньошкільна робота підвищує рівень майстерності в професійній діяльності та формує методичну культуру вчителя. Підкреслює, що використання інтерактивного засобу – вебінару сприятиме підвищенню рівня методичної культури, розвитку професійної компетентності вчителів іноземної мови загальноосвітніх шкіл.

Ключові слова: методична культура, педагогічна майстерність, внутрішньошкільне навчання, вебінар, форми методичної роботи.

Актуальність теми обумовлена потребою суспільства у підготовці педагогів із високим рівнем професіоналізму, який включає в себе не тільки докладне знання свого навчального предмета, а й високий рівень методичної культури.

Міжнародна та вітчизняна практика показує, що внутрішньошкільне навчання є домінуючим фактором у розвитку методичної культури вчителя іноземної мови. На даний час проблема якісного викладання іноземної мови в школі є актуальною. Традиційно вважається, що успіх педагогічної діяльності залежить від знання педагогіки, свого предмета, від володіння його методикою. Сене педагогічної професії виявляється в діяльності, яка базується на передаванні знань, умінь і навичок, якість якої безпосередньо пов'язана з педагогічною вправністю, майстерністю та методичною культурою.

Методична культура передбачає високий рівень розвитку особистості педагога та його професійної майстерності в організації та здійсненні навчально-виховного процесу в самореалізації, самовдосконаленні, підвищенні кваліфікації та здатності до інтенсивної творчої роботи.

Відсутність методичної культури у діяльності педагога є тим фактором, що гальмує й знижує ефективність навчання в школі.

Методична культура формується паралельно з рівнем майстерності в професійній діяльності, який формується шляхом організації внутрішньошкільної методичної роботи.

Мета даної роботи – з'ясувати рівень підвищення методичної культури вчителів іноземної мови загальноосвітніх шкіл при використанні інтерактивного засобу – вебінару.

Виходячи з мети даної роботи ми встановили такі завдання: сформувані анкети та провести контрольні заміри на групі вчителів до викори-

стання вебінару та після проведення 5 сеансів протягом року; з'ясувати рівень педагогічних знань, мотивації щодо професійної діяльності, науково-пізнавальних здібностей, конкретно-предметних знань, знань нових технологій.

Аналіз останніх досліджень. Питанням підвищення методичної культури займалася низка учених. В. Дивак вважає, що методична робота – важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічних колективів навчальних закладів, досягнення позитивних результатів навчально-виховного процесу. Вона має ґрунтуватися на сучасних досягненнях психолого-педагогічної науки з урахуванням досвіду діяльності педагогів і конкретного аналізу результатів навчально-виховного процесу.

Участь у методичній роботі має бути професійним обов'язком кожного педагогічного працівника, в тому числі керівників дошкільних, середніх загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів.

Методична культура формується паралельно з майстерністю, мистецтвом викладання, спілкування, навчання, але сутність її полягає в узагальненні та осмисленні власного педагогічного досвіду й переходу на вищий рівень професіоналізму. Методична культура – категорія духовно-інтелектуальна і є тією особистісно духовною базою, на якій розвивається високий професіоналізм і відточена педагогічна майстерність.

У своїх працях Ю. Толочкін дає визначення методичної культури як високого мистецтва виховання і навчання, яке постійно вдосконалюється, доступне кожному педагогу, який працює за по-

кликанням і любить дітей. Вчений зазначає, що зміст поняття «методична культура» містить:

- загальну високу культуру педагога, його ерудицію;
- всебічні та глибокі знання із галузі науки, яку викладає;
- озброєність знаннями з педагогіки загальної вікової та педагогічної психології;
- уміння використовувати їх у практиці навчання та виховання;
- досконале володіння методикою навчально-виховної роботи [12].

В. Павленко в своїх працях стверджує, що методична культура передбачає високий рівень розвитку особистості педагога та його професійної майстерності, організованість у здійсненні навчально-виховного процесу, в самореалізації, самовдосконаленні, підвищенні кваліфікації та здатності до інтенсивної творчої роботи. Вона є реальною рушійною силою професійної майстерності. Підвищення методичної культури – необхідний елемент інтенсифікації, розширення сфери відповідальності вчителя за умови і результат праці.

Шляхами та засобами формування методичної культури розвитку методичної майстерності, вдосконалення професійних здібностей педагога є:

- самоосвіта;
- навчально-методична робота у міжкласній період;
- проходження курсової перепідготовки при ОШПО, що створює умови для неперервності післядипломної освіти педагогів;
- формування педагогічної майстерності, особистої професійної культури [11].

Форми методичної роботи: педагогічні ради, конференції, семінари, методичні декади, тренінги, педагогічні студії, консультації заступника директора школи, методоб'єднання, самоосвіта, відкриті уроки та виховні заходи колег, власні відкриті уроки та виховні заходи, творчі групи, неформальна допомога колег, конкурси педагогічної майстерності, школи передового педагогічного досвіду, самоосвіта. Беззаперечним є той факт, що процес підготовки сучасного професіонала не повинен зводитись лише до оволодіння базовими знаннями та вміннями в певній галузі.

Як зазначає Н. Голуб [3, с. 60], «відповідно до умов реформування сучасний освітній ідеал радикально відрізняється від класичного, що базується на енциклопедичному знанні. Визначальною його особливістю вважають орієнтацію на вміння користуватися вже накопиченими суспільством знаннями, здатність людини творчо їх примножувати, спиратися на них у своїй діяльності. З урахуванням загальноосвітніх тенденцій до зміни основної парадигми освіти починає формуватися самостійна проблема властивостей, якостей учителя, що забезпечують ефективність його діяльності».

Т. Дем'янюк висвітлює аспекти підготовки педагогів до інноваційної діяльності, сутність та

особливості підвищення їх науково-методичного рівня та педагогічної майстерності, значну увагу приділяє змістовим і технологічним аспектам форм і методів методичної роботи [4].

Дослідник Г. Москалик вважає, що «освітній процес» є процесом комунікації, що забезпечує передачу, отримання, фіксацію та закріплення існуючих у суспільстві знань, їхню інтеграцію на всіх рівнях соціальної взаємодії. Саме в комунікативній взаємодії учасників освітнього процесу здійснюється когнітивний розвиток особистості у стінах навчального закладу, який забезпечується за допомогою мовної діяльності, мови, дискурсу [9, с. 120].

О. Котенко вважає підвищення рівня методичної культури вчителів іноземної мови шляхом розроблення новітніх методів формування особистісно-мотиваційних якостей засобами дисциплін визначених змістом навчання у педагогічних ВНЗ [7].

Н. Вайланд особливе значення відводить проблемі мовного іміджу сучасного фахівця, а саме:

- підготовці майбутніх педагогів до невербального спілкування;
- формулі ввічливості мовленнєвого етикету;
- мовним алгоритмам як засобам організації мисленнєвої діяльності;
- навчання усного японського спілкування на початковому етапі [1].

Однак результати їхніх досліджень є дотичними до нашої проблеми. У роботах цих авторів мало уваги приділено аналізу використання інтерактивних засобів, як факторів формування методичної культури вчителя іноземної мови загальноосвітніх шкіл.

Виклад основного матеріалу. Використання вебінарів сприяє розвитку професійної компетентності педагога, підвищення методичної культури в питаннях використання знань нових технологій, конкретно-предметних знань, підвищує педагогічні знання, підвищує рівень мотивації щодо професійної діяльності. Для успішного електронного навчання важливим є знання всіх сучасних інструментів, що стосуються впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у процес навчання, у тому числі й тих, які можна використовувати для передачі знань на відстані.

Термін «вебінар» – це буквальный переклад англійського терміну «webinar», який є скороченням web-based seminar, тобто це «семинар, організований за допомогою веб-технологій». Однак зараз термін вебінар треба трактувати ширше: це освітня інформаційно-комунікаційна технологія, організована в Інтернеті за допомогою спеціального програмного забезпечення, за допомогою якого здійснюється очна передача й контроль знань, переважно в інтерактивному режимі. Методично вебінари можуть бути використані для проведення:

- лекцій зі зворотним зв'язком із лектором у реальному часі;
- тематичних семінарів з участю слухачів;
- представлення виконаної самостійної роботи;
- групової роботи в проекті.

На базі Кременчуцької спеціалізованої школи № 10 I–III ступенів з поглибленим вивченням англійської мови було проведено дослідження використання вебінару як одного з інтерактивних засобів, для можливого формування методичної культури та підвищення її рівня.

Для цього на початку навчального року за спеціально створеними анкетами протягом року з цією групою педагогів провели 5 вебінарів з таких тем:

1. «Сучасне освітнє середовище: навчально-методичне забезпечення навчального процесу в початковій школі».

2. «Комплексне оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу».

3. «Педагогіка розуміння як інструмент особистісного зростання».

4. «Meeting the Challenge: Teaching Upper-Intermediate and Advanced Learners Grammar Foundations with Headway».

5. «Lesson Flipping and Creating Video Presentations».

Наприкінці навчального року було проведено повторне анкетування, з використанням тих самих запитань. У результаті кількість отриманих балів зросла на 19 пунктів. Був підвищений рівень знань з предмета, нових технологій, покращені науково-пізнавальні навички, підвищений рівень мотивації в професійній діяльності.

Висновки. Отже, вебінар є однією із сучасних та ефективних форм підвищення методичної культури вчителя іноземної мови. Використання вебінарів сприяє розвитку професійної компетентності педагога, має всі переваги щодо традиційного семінару, відтворюючи можливості особистого спілкування між слухачами, а також живого спілкування між слухачами й доповідачем. З вищесказаного можна зробити висновок,

що в умовах, коли створюється єдиний інтелектуальний і емоційний простір засобами Інтернет-технологій існує великий потенціал підвищення рівня методичної культури вчителя.

Рекомендації.

1. Педагогам для підвищення та розвитку методичної культури застосовувати вебінар, як сучасний інтерактивний засіб.

2. Регулярно брати участь протягом навчального року, що дозволить постійно підтримувати накопичені знання та отримувати нові.

3. Керівникам шкіл, методистам: включати до планів роботи вебінар як сучасний засіб підвищення рівня кваліфікації вчителя; під час атестації працівників використовувати анкетування для перевірки якості рівня роботи вчителів іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Вайланд Н. О. Інтернет-ресурс: <http://www.psych.kiev.ua>.
2. Величко, Л. П. Теоретичні і практичні аспекти педагогічної майстерності та методичної культури педагога / Л. П. Величко, М. М. Савчин // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України. – Режим доступу: [Pedagogics and psychology](http://Pedagogics.and.psychology) : наук.-теорет. та інформ. журн. НАПН України. – 2013. – № 4. – С. 74–81.
3. Голуб, Н. Ретроспектива і перспектива ідеалу вчителя / Н. Голуб // Українська мова і література в школі. – 2007. – № 7/8 – С. 60–65.
4. Дем'янюк, Т. Д. Зміст та методика народознавчої роботи в сучасній школі / Т. Д. Дем'янюк. – Київ : ІСДО, 1996. – 108 с.
5. Дивак, В. Методична робота – складова післядипломної педагогічної освіти [Текст] / В. Дивак // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2003. – № 1. – С. 13.
6. Диорица, С. Г. Інформаційно-комунікаційні технології забезпечення якості вищого економічного образования : [монограф.] / С. Г. Диорица, В. С. Торпцов, Л. М. Івашко. – Одеса : Атлант, 2012. – 230 с.
7. Котенко, О. До проблеми формування професійно значущих якостей майбутнього учителя іноземної мови / О. Котенко // Імідж сучасного педагога. – 2011. – № 10 (119). – 64 с.
8. Кухаренко, В. М. Використання вебінарів у навчальному процесі / В. М. Кухаренко // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011. – № 2 (90). – С. 12–16.
9. Москалик, Г. Філософська парадигма модернізації освіти в умовах інформаційно-комунікативного середовища: монографія / Г. Москалик – Кременчук : Християнська Зоря, 2014. – С. 210.
10. Набока, Л. Я. Професійна підготовка методистів до інноваційної освітньої діяльності: андрагогічний підхід / Л. Я. Набока // Освіта на Луганщині. – 2008. – № 2. – С. 75–79.
11. Павленко, В. Індивідуально-творчий підхід до розвитку методичної культури педагога / В. Павленко [Інтернет-ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/.
12. Толочкін, Ю. С. Формування методичної культури вчителя / Ю. С. Толочкін [Інтернет-ресурс]. – Режим доступу: zippo.net.ua page_id=352.

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 25.01.2016

Лаврик К. А. Вебінар как фактор формирования методической культуры учителя иностранного языка.

А Автор статьи определяет, что внутришкольная работа повышает уровень мастерства в профессиональной деятельности и формирует методическую культуру учителя. Подчеркивает, что использование интерактивного способа – вебинара способствует повышению уровня методической культуры, развитию профессиональной компетентности учителей иностранного языка общеобразовательных школ.

Ключевые слова: методическая культура, педагогическое мастерство, внутришкольное обучение, вебинар, формы методической работы.

Lavryk K. A. Webinar as a factor of forming the methodical culture of a foreign language teacher.

С The author notes that interschool work increases the excellence in the profession and creates teachers' methodical culture. The article stresses that the use of communication tools – webinar increases the level of methodical culture, the development of professional competence of foreign language teachers in schools.

Key words: methodical culture, pedagogical skills, interschool training, webinar, forms of methodical work.